

Số: /TTr-UBND

Quảng Ngãi, ngày tháng 6 năm 2025

TỜ TRÌNH

**Về việc xếp hạng di tích quốc gia Thắng cảnh Cổng Tò Vò
(Thôn Tây, An Vĩnh, huyện Lý Sơn, tỉnh Quảng Ngãi)**

Kính gửi: Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch

Căn cứ Luật Di sản văn hóa ngày 29/6/2001 và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa ngày 18/6/2009;

Căn cứ Nghị định số 98/2010/NĐ-CP ngày 21/9/2010 của Chính phủ Quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Di sản văn hóa và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa;

Căn cứ Thông tư số 09/2011/TT-BVHTTDL ngày 14/7/2011 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Quy định về nội dung hồ sơ khoa học đề xếp hạng di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh; được Sửa đổi, bổ sung một số điều tại Thông tư số 18/2022/TT-BVHTTDL ngày 28/12/2022;

Được sự chấp thuận của Cục Di sản văn hóa tại Công văn số 1045/DSVH-DT ngày 30/9/2024 về việc ý kiến đối với việc xây dựng hồ sơ xếp hạng Danh lam thắng cảnh Cổng Tò Vò, thôn Tây An Vĩnh, huyện Lý Sơn, tỉnh Quảng Ngãi; trên cơ sở đề nghị của Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch tại 2005/TTr-SVHTTDL ngày 24/6/2025, UBND tỉnh Quảng Ngãi kính đề nghị Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch xem xét, quyết định xếp hạng và cấp bằng xếp hạng di tích quốc gia đối với Thắng cảnh Cổng Tò Vò, thôn Tây, An Vĩnh, huyện Lý Sơn, tỉnh Quảng Ngãi, cụ thể như sau:

Thắng cảnh cổng Tò Vò được hình thành từ hoạt động phun trào dung nham của núi lửa Giếng Tiên (Lý Sơn), tạo ra tầng bazan dày ở vị trí Cổng Tò Vò. Trải qua thời gian, tầng đá bazan cổng Tò Vò bị phá vỡ và chịu ảnh hưởng mài mòn của sóng biển liên quan quá trình biển tiến đã phá vỡ vào lớp đá ở giữa có độ gắn kết yếu hơn so với lớp đá ở trên, tạo thành mức hõm, lỗ rỗng giống cổng đá có hình dạng tổ Tò Vò. Chính vẻ đẹp hoang sơ, độc đáo, riêng biệt, duy nhất và độ nhận diện cao nên thắng cảnh Cổng Tò Vò là một trong những thắng cảnh nổi tiếng của tỉnh Quảng Ngãi và Việt Nam.

Nằm trong không gian văn hóa biển, cùng các giá trị di sản văn hóa vật thể (núi lửa Giếng Tiên, Chùa Đục, Hang Câu, núi Thới Lới, giếng Xó La, đình làng An Hải, Âm Linh Tự, nhà trưng bày bộ xương Cá Ông, nhà trưng bày Hải đội Hoàng Sa kiêm quản Bắc Hải, vùng đảo Bé...), các giá trị di sản văn hóa phi vật thể gắn liền dấu tích, sự tiếp biến văn hóa của ba lớp cư dân Sa Huỳnh - Champa - Đại Việt, lịch sử bảo vệ chủ quyền biển đảo quốc gia

như lễ hội, tập quán xã hội - tín ngưỡng (Lễ Khao lễ thể linh Hoàng Sa, Lễ hội đua thuyền tứ linh, lễ hội Nghinh Ông, hội dõi bông, lễ dựng nêu...), tri thức dân gian về nghề thủ công truyền thống (nghề trồng hành, tỏi; nghề đan lưới), tri thức dân gian về ẩm thực, nghệ thuật trình diễn dân gian ca cổ; di sản tư liệu Hán Nôm... Đây cũng là địa điểm trải nghiệm thực tế phục vụ công tác nghiên cứu, học tập của đại công chúng; trở thành nguồn cảm hứng sáng tác trên nhiều lĩnh vực văn học, mỹ thuật, nhiếp ảnh.

Đồng thời, vùng biển Lý Sơn nói chung và khu vực Thắng cảnh Cổng Tò Vò nói riêng là môi trường thuận lợi cho sự phát triển của các loài cỏ biển, rạn san hô tạo nên nguồn lợi hải sản phong phú; mang lại sinh kế và nguồn thu nhập chính cho đại bộ phận dân cư sống trên đảo.

Thắng cảnh Cổng Tò Vò hội tụ đầy đủ các giá trị lịch sử văn hóa, khoa học thẩm mỹ, giá trị dịch vụ - du lịch, giá trị kinh tế. Vì vậy, đây là cơ sở vật chất quan trọng, động lực phát triển kinh tế, du lịch, văn hoá của tỉnh Quảng Ngãi và cả nước.

Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ngãi kính trình Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch xem xét, quyết định xếp hạng và cấp bằng xếp hạng di tích quốc gia đối với Thắng cảnh Cổng Tò Vò, thôn Tây, An Vĩnh, huyện Lý Sơn, tỉnh Quảng Ngãi (*Có Hồ sơ khoa học Di tích kèm theo*).

Kính đề nghị Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quan tâm, xem xét./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Tỉnh ủy (b/c);
- Thường trực HĐND tỉnh;
- CT, PCT UBND tỉnh;
- Cục Di sản văn hóa;
- Các Sở: VH-TT-DL, Tài chính; Nông Nghiệp & Môi trường;
- UBND huyện Lý Sơn;
- Bảo tàng Tổng hợp tỉnh;
- VPUB: PCVP, NC, NNTN;
- Công TTĐT tỉnh;
- Lưu: VT, KGVX.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Trần Hoàng Tuấn